

VISIE BARNEVELD ZUIDOOST

Toelichting op de visiekaart ten behoeve van de actualisatie van het bestemmingsplan 1 juni 2017

A1. INLEIDING

De visie Barneveld Zuidoost vormt een onderdeel van de actualisatie van het bestemmingsplan Barneveld Zuidoost. Deze actualisatie maakt vervolgens weer onderdeel uit van een reeks van actualisatieplannen. Voorafgaand aan dit plan is Barneveld Noordwest al geactualiseerd en opvolgend komt plangebied Barneveld Centrum aan de orde. Aan alle actualisaties wordt een visie voor het plangebied toegevoegd. Naast een beschrijvende tekst is deze visie verbeeld in een kaart.

A2. DOEL

Deze visie richt zich op het plangebied Barneveld Zuidoost en heeft als doel om het plangebied toekomstgericht te ontwikkelen. Hiervoor zijn de ruimtelijke structuren en functies in het plangebied onderzocht en via deze analyse zijn de ruimtelijke kansen en knelpunten binnen Barneveld Zuidoost inzichtelijk gemaakt. Deze kansen en knelpunten zijn verwerkt in de visie Barneveld Zuidoost. Indien er vanuit de maatschappij initiatieven worden geopperd voor dit plangebied dan laat deze visie zien welke mogelijkheden er zijn en in welke richting de Gemeente Barneveld wil meedenken. Echter zijn er vanuit de Gemeente Barneveld op voorhand geen middelen beschikbaar om deze kansen en knelpunten te realiseren.

A3. METHODE

Net als bij de analyse van het plangebied Barneveld Noordwest is ook nu ervoor gekozen om te werken volgens de methode van Kevin Lynch, ontleend aan diens boek *The Image of the City*, Cambridge MA, 1960. Deze methode analyseert een gebied aan de hand van de volgende vijf kenmerken (zie ook de eerdere structuurvisie "Kompas naar 2015");

- routes en lijnen > belangrijke wegen, spoorlijnen, waterlopen;
- grenzen, randen > dorpsrand, bosrand;
- gebieden, clusters, functies > onderscheid in functies wonen, werken, groen;
- knooppunten > kruising van wegen, pleinen, entrees
- herkenningspunten > iconen, beelden > gebouwen, bomen, houtwallen, zichtlijnen.

Middels bovenstaande methodiek is het plangebied Barneveld Zuidoost geanalyseerd en zijn de volgende onderwerpen in hoofdstuk B van de visie opgenomen:

1. dorpsrand;
2. invalswegen;
3. knooppunten;
4. entreezones
5. historische lijnen;
6. voorzieningen clusters;
7. groenstructuur;
8. recreatieve routes;
9. oriëntatie bebouwing.

A4. BUITEN DE PLANGRENZEN

Belangrijke ruimtelijke structuren als invalswegen, fietsstructuren en groenstructuren lopen buiten het plangebied door. Er is om deze reden ervoor gekozen de analyse niet te beperken tot de plangrens. In de visie is dit terug te zien, bepaalde elementen uit de visie doen uitspraken over plekken die niet binnen het plangebied liggen. Ze hebben wel invloed op de uitstraling en het gebruik van het plangebied en zijn daarom wel opgenomen in de visie Barneveld Zuidoost.

B1. DORPSRAND

De dorpsrand kan op verschillende manieren worden vormgegeven, middels een geleidelijke overgang of een harde rand. Verder kan het een rechte lijn zijn of een grillige contour die de landschappelijke ondergrond volgt. Deze vormgeving heeft invloed op de beleving van je dorp zowel vanuit het buitengebied richting het dorp als andersom, vanuit het dorp naar buiten. Deze beleving kan uiteenlopen van heel stedelijk tot landelijk.

Oostelijke dorpsrand

Aan de oostelijke dorpsrand ligt voornamelijk de functie wonen, de achterliggende wijk is de wijk Norschoten. Deze dorpsrand vormt een harde rand, het is goed zichtbaar waar de grens tussen de dorpskern en het buitengebied ligt. De rand kenmerkt zich voornamelijk door achtertuinen, slechts op enkele plekken zijn vanuit de wijk doorzichten naar het buitengebied. De relatie met het buitengebied is hierdoor vanuit de wijk erg beperkt. Dit buitengebied is een diffuus gebied waar nog restanten van het oorspronkelijke kampenlandschap aanwezig zijn.

Aan een deel van de hierboven genoemde achtertuinen grenst een smalle weg, de Espeterweg. Vanaf de Espeterweg is het buitengebied goed zichtbaar. Vanuit het dorp kan via deze weg een aantrekkelijk ommetje worden gemaakt. De bomen die deze weg begeleiden belemmeren het zicht vanuit het buitengebied op het dorp niet. De smalle Espeterweg wordt dus begeleid door bomen, dit profiel als dorpsrand sluit goed aan op het beleidsstuk 'Bouwen aan het landschap op de tussenschaal; Bouwstenen voor ruimtelijke kwaliteit in de Gelderse Vallei', opgesteld door het Projectbureau Vallei en Heuvelrug in 2013.

De oostelijke dorpsrand onderscheidt zich duidelijk van de overige dorpsranden in Barneveld. De meanderende waterlijnen en oude wegen uit het buitengebied lopen ontspannen door in de kern. Het karakteristieke, groene, agrarische buitengebied raakt hier direct de kern en is op een aantal plekken goed voel- en beleefbaar. De oostelijke dorpsrand gaat direct over in een omvangrijk buitengebied zonder onderbreking van grootschalige stedelijke elementen. Deze landelijke inrichting staat in contrast met de grootschalige ontwikkelingen rondom de A30 en Harselaar. Barneveld is een dorp en kan zich een dorp blijven noemen zolang dit landelijke karakter aan de oostzijde wordt behouden. Deze landelijke inrichting is waardevol voor de hele kern/gemeente Barneveld en de uitstraling ervan.

Oostelijke rondweg en tussenzone

De doortrekking van de oostelijke rondweg Barneveld is opgenomen in de 'Strategische Visie Barneveld 2030', vastgesteld door de gemeenteraad op 28 september 2016. Om het verkeer dat wordt gegenereerd door de gewenste groei in inwoneraantal en de uitbreiding van het aantal bedrijven op te kunnen vangen en de bereikbaarheid van Barneveld te kunnen waarborgen heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om onder andere in te zetten op een robuust en veilig wegennet met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit.

Het tracé van de doortrekking van de rondweg is nog niet exact vastgelegd in ieder geval ligt het tussen de rotonde Wesselseweg-Hanzeweg en het kruispunt Hoenderlaan-Bankivalaan. Dit betekent dat oostelijke rondweg buiten het plangebied Barneveld Zuidoost ligt. Verder is het bekend dat de ruimtelijke impact ervan groot is, de noord-zuidgeoriënteerde lijn is niet gebiedseigen en doorsnijdt het huidige landschap. Het buitengebied wordt door deze doorsnijding opgeknipt wat resulteert in een zonerings van het buitengebied. Er moet worden onderzocht hoe de impact op het landschap zoveel mogelijk wordt beperkt, de route wordt zo ongedwongen als mogelijk in het kampenlandschap ingebed of ingesneden.

De doortrekking van de oostelijke rondweg hoeft niet te betekenen dat de huidige dorpsrand in functie of uitstraling zal veranderen dan wel opschuiven. Door de doortrekking van de oostelijke rondweg ontstaat er een 'tussenzone', de ruimte tussen de dorpskern en de rondweg. Deze tussenzone ligt buiten het plangebied Barneveld Zuidoost en de invulling ervan heeft geen directe consequenties voor het plangebied maar het beïnvloedt wel de leefomgeving.

Vanwege de hiervoor omschreven landschappelijke kwaliteiten van deze zone is het niet wenselijk dat de tussenzone zwaar verstedelijkt maar een verkleuring van agrarisch naar wonen is goed voorstelbaar. Bij het transformeren van de tussenzone is het van belang dat de huidige kampenstructuur met zijn kamerstructuur met houtwallen en houtsingels wordt gerespecteerd en waar mogelijk versterkt. Volgens het beleidsstuk 'Bouwen aan het landschap op de tussenschaal;

Bouwstenen voor ruimtelijke kwaliteit in de Gelderse Vallei' kan het kampenlandschap worden verdicht met behoud en versterking van de kampenstructuur door op basis van de oorspronkelijke kavelstructuur een nieuwe kamerstructuur te ontwikkelen. Met nieuwe houtwallen en houtsingels, met bomenrijen langs percelen en zwaar beplante wegen. Nieuwe huiskavels, buurtschappen en een enkel landgoed dragen bij aan de ontwikkeling van de nieuwe structuur. Waarbij de Kleine Barneveldse Beek een belangrijke landschappelijke drager kan zijn, zie paragraaf B7 onder het kopje 'Kleine Barneveldse Beek'.

De hierboven omschreven visie op de tussenzone wijkt af van de invulling die was voorzien in de in 2011 vastgestelde 'Structuurvisie kernen Barneveld 2022'. Daarin is deze zone als zoekgebied voor voorzieningen aangewezen. Bovenstaande visie gaat uit van voortschrijdend inzicht m.b.t. een goede landschappelijke overgang tussen dorp en platteland. Dat maakt het wenselijk dat wordt overwogen om m.b.t. deze zone af te wijken van de structuurvisie kernen. De Raad kan op een later moment hierover een besluit nemen. Bijvoorbeeld rondom het opstellen van de 'Gebiedsvisie functieverandering' en/of de Omgevingsvisie. Tevens speelt deze tussenzone een rol bij de uitwerking van de oostelijke rondweg.

B2. INVALSWEGEN

Binnen en op de grens van het plangebied liggen de volgende 4 invalswegen;

- Plantagelaan
- Lunterseweg
- Valkseweg-Dr. Willem Dreeslaan
- Wesselseweg-Drostendijk

Deze 4 invalswegen vormen vanuit de historie radialen die vanaf de rondwegenstructuur van Barneveld verbindingen maken met het (historische) centrum van Barneveld of de centrumrand raken. Een vijfde belangrijke invalsweg is de 'Van Domselaerstraat'. Deze weg vormt geen historische lijn maar maakt wel onderdeel uit van de hoofdontsluitingsstructuur. In de paragraaf 'Lunterseweg-Van Domselaerstraat' van hoofdstuk B3 Knooppunten wordt deze ontsluiting nader toegelicht. Vanuit bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een goede doorstroming ligt er een spanningsveld tussen het toegankelijk maken van het centrum en het beperken van de verkeersbewegingen in en rond het centrum. Dit spanningsveld hangt samen met de wens dat het centrum een prettige verblijfsruimte is.

Plantagelaan

De Plantagelaan vormt een heldere structuurlijn die vanuit het zuidwesten rechtstreeks met de centrumring is gekoppeld. Bij de rotonde Bouwheerstraat-Amersfoortsestraat eindigt de Plantagelaan en gaat deze over in de centrumring. Deze rotonde wordt gemarkeerd door de grote, rode, houten stoel van de meubelzaak Van Rheenen en op de hoek staat een bedrijfspand met een dominante showroom. Deze elementen markeren gezamenlijk de centrumring en het centrumgebied. Ter hoogte van het plangebied wordt de Plantagelaan aan weerszijden met bomen begeleid.

Lunterseweg

De Lunterseweg vormt een andere belangrijke zuidelijke invalsweg. Vanaf de noordrand van Ede loopt deze weg centraal door Lunteren en via het buitengebied door naar Barneveld. In de historische kaart is te zien dat deze weg uitkomt in het historische centrum van Barneveld. Dat is in de loop der jaren veranderd, ter hoogte van de rotonde met de Van Domselaerstraat buigt de Lunterseweg van het centrum af.

De Lunterseweg wordt aan beide zijden begeleid door bomen.

Valkseweg-Dr. Willem Dreeslaan

Van vroeger uit is de Valkseweg samen met de Hessenweg de oostelijke entree van Barneveld. In de loop der jaren is de Valkseweg in 'belangrijkheid' toegenomen en is de Hessenweg meer ondergeschikt geraakt. De Valkseweg liep oorspronkelijk over in de Langstraat centraal in Barneveld. Ook dit is veranderd, het centrum is vanaf de Valkseweg niet direct bereikbaar, de weg eindigt ter hoogte van het spoor. Vanaf de ovatonde wordt de automobilist in meer oostelijke richting gestuurd en daarmee raakt de automobilist via de Dr. Willem Dreeslaan verder van het centrum verwijderd. Met als gevolg dat de Dr. Willem Dreeslaan steeds belangrijker wordt, dit kan in de uitstraling worden versterkt door de weg meer allure te geven middels vergroening van de middenberm. Deze middenberm is in de huidige situatie erg breed en volledig verhard. Het meest oostelijke deel van de Valkseweg wordt eenzijdig begeleid met bomen.

Wesselseweg-Drostendijk

De Wesselseweg vormt van vroeger uit de noordoostelijke entree. Dit is de enige radiaal die ook in het verleden al niet direct uitkomt in het centrum van Barneveld, ondanks dat vormt het wel een belangrijke entree en koppeling met de kern Kootwijkerbroek. De Wesselseweg wordt aan beide zijden begeleid door bomen.

B3. KNOOPPUNTEN

Op de plekken waar de invalswegen samenkomen ontstaan belangrijke knooppunten. Over het algemeen is op deze punten vooral aandacht voor de verkeersveiligheid en technische uitwerking ervan. Terwijl de uitstraling door middel van groeninrichting en aangrenzende bebouwing net zo belangrijk is. Naast een fraaie ruimte kan deze inrichting ervoor zorgen dat er een natuurlijke beweging ontstaat. Een gewenste routing kan worden versterkt door een wand van gebouwen of een poortgebouw.

In het plangebied liggen drie knooppunten waar invalswegen samenkomen. Voor alle drie geldt dat op deze punten verschillende verkeersstromen samenkomen, ze een belangrijke link vormen met het centrum van Barneveld en de potentie hebben voor een meer aangename en gebruiksvriendelijke ruimte.

Lunterseweg-Van Domselaerstraat

Dit is een markant knooppunt waar veel verkeersstromen samenkomen. Vanuit het zuiden is het volgen van de Lunterseweg de doorgaande beweging waardoor je meer oostwaarts gaat en daarmee verder van het centrum en de centrumring wordt verwijderd. De minder natuurlijke route is de Van Domselaerstraat, ondanks dat deze vanuit het zuiden geen natuurlijke beweging vormt, geeft de Van Domselaerstraat wel toegang tot de centrumring en daarmee ook het centrum. De verkeersbewegingen zorgen ervoor dat je op natuurlijke wijze van het centrum wordt afgedreven. Bij een eventuele verkeerskundige herinrichting van dit knooppunt moet niet alleen worden gekeken naar de bereikbaarheid en verkeersveiligheid maar ook naar de beleving in samenhang met de routing richting het centrum en de daarbij behorende parkeervoorzieningen.

Dat vanuit het zuiden niet op intuïtieve wijze het centrum aanwijsbaar is, wordt versterkt door de aanwezige bebouwing, enige hiërarchie in deze bebouwing ontbreekt. Op de locatie waar nu het BP-tankstation is gesitueerd ligt een kans om dit te doorbreken. Deze plek leent zich voor een accent in de vorm van een markant bouwwerk, opgebouwd uit meerdere lagen. Dit markante bouwwerk kan een poortfunctie krijgen richting het centrum en daarmee de ligging ervan duiden.

Lunterseweg-Valkseweg-spoorlijn-Wilhelminastraat

Op dit knooppunt komen veel verschillende gebruikers samen wat het een complex en interessant knooppunt maakt. Qua inrichting lijkt het alsof dit knooppunt niet is vormgegeven maar vanzelf zo is ontstaan. Het is een soort gat op de kaart waar wat lijnen in verschillende richtingen doorheen lopen. Verschillende verkeersstromen doorkruisen en passeren elkaar op dit punt waarbij het vervoer dat het snelste rijdt de inrichting domineert en dat zijn de trein en de auto.

Om te komen tot een goed vormgegeven ruimte is een integraal ontwerp gewenst. Vanwege de volgende punten is het logisch om het langzaam verkeer op deze plek een hogere status te geven:

- de snelfietsroute doorkruist dit knooppunt;
- de Valkseweg is als eenrichtingsweg vanuit het buitengebied én richting het centrum een aantrekkelijke route voor het langzaamverkeer;
- door de realisatie van de oostelijke rondweg neemt het aantal auto's op de Lunterseweg-Van Zuijlen van Nieveltlaan af;
- de Wilhelminastraat kan als zijtak van de snelfietsroute een poort vormen naar het centrum van Barneveld.

Naar aanleiding van bovenstaande punten kan dit knooppunt transformeren waarbij het langzaamverkeer mogelijk een meer dominante positie inneemt en daarnaast de koppeling tussen het buitengebied en het centrum van Barneveld via dit knooppunt wordt versterkt.

Drostendijk-Van Zuylen van Nieveltlaan-Dr. Willem Dreeslaan

Dit knooppunt vormt de noordoostelijke entree van Barneveld. Als je vanaf de Wesselseweg naar dit knooppunt rijdt dan is het echter niet duidelijk waar het centrum van Barneveld ligt. Het ligt achter de Karwei, terwijl dit type winkel vaak aan de rand van een dorp ligt in plaats van aan de rand van het centrum. In de huidige situatie liggen rondom dit knooppunt grootschalige gebouwen, waarvan enkele met reclame-uitingen. Daarnaast ligt er om dit knooppunt veel groen, het gaat om grote waardevolle bomen en een open weide, die onderdeel uitmaakt van het landgoed Schaffelaar.

Om de volgende redenen heeft dit knooppunt de potentie te transformeren tot een kwalitatief hoogwaardige dorpsrand;

- de nabijheid van het landgoed Schaffelaar;
- het naar boven halen van de Kleine Barneveldse Beek;
- een aantrekkelijke woonomgeving door de nabijheid van het landgoed en het centrum en de ligging aan de Kleine Barneveldse Beek.

De toevoeging van de functie wonen aan de centrumzijde van dit knooppunt zorgt ervoor dat het een meer kleinschalige ruimte wordt met voorgevels naar de weg, waardoor een verwelkomende entreezone ontstaat met een aantrekkelijk woonomgeving.

B4. ENTREEZONES

De invalswegen leiden je vanuit het buitengebied naar het centrum van Barneveld. De overgang van het buitengebied naar de kern, de entreezone, kan op verschillende manieren worden vormgegeven maar het is altijd de voordeur van het dorp en geeft de eerste indruk. Om deze reden is het wenselijk dat deze zone een aangename en verwelkomende uitstraling heeft. Dit laatste hangt samen met de oriëntatie en korrelgrootte van de gebouwen. Zo hebben grootschalige bouwwerken die met de rug naar de weg staan geen verwelkomende uitstraling en kleinschalige, transparante gebouwen met een voorgevel naar de weg juist wel.

Entreezone Valkseweg

De entreezone Valkseweg is een karakteristieke zone met relatief oude bebouwing en de combinatie van wonen en werken maakt het een dynamische zone. Het gaat om kleinschalige bedrijven waardoor er een bepaalde mate van lucht en ruimte tussen de bebouwing aanwezig is. Richting de toekomst is het van belang dat de functie wonen niet ondergeschikt raakt aan de bedrijvigheid en er een bepaalde mate van openheid en kleinschaligheid gehandhaafd blijft. Het is daarom niet mogelijk een perceel volledig te laten verkleuren naar de functie werken. De combinatie van een bedrijfswoning met de functie wonen blijft wel mogelijk, deze combinatie geeft juist de karakteristieke, dorpse uitstraling. De entreezone Valkseweg geeft een goede eerste indruk van het ondernemende dorp dat Barneveld is.

Entree Wesselseweg-Drostendijk

Aan het meest zuidelijke deel van de Wesselseweg staat voornamelijk grootschalige bebouwing, het gaat om het Groenhorstcollege en verpleeghuis Norschoten. Naast een grootschalige korrel zijn deze gebouwen zowel in gebruik als in oriëntatie intern gericht en dit zorgt ervoor dat de entreezone Wesselseweg geen verwelkomende uitstraling heeft. De werkelijke noordoostelijke entree van Barneveld ligt daarmee niet zozeer aan de Wesselseweg maar wordt gevormd door het knooppunt; Drostendijk-Dr. Willem Dreeslaan-Van Zuijlen van Nieveltlaan.

Om er een prettige entree van te maken kan de uitstraling ervan worden verbeterd.

B5. HISTORISCHE LIJNEN

Naast de invalswegen die van vroeger uit als radialen richting het centrum lopen zijn er in het plangebied nog meer waardevolle historische lijnen aanwezig.

Amersfoortsestraat

De Amersfoortsestraat maakt onderdeel uit van de huidige centrumring en loopt door tot aan de rand van de kern Barneveld. De weg kenmerkt zich door de karakteristieke historische panden en de vele kleinschalige bedrijven en winkels. Aan de Amersfoortsestraat is een grote diversiteit van detailhandel aanwezig, van kapper tot wijnhandel en van supermarkt tot bloemenwinkel. Dit zorgt voor de nodige dynamiek in deze straat die samen met de historische panden, waarvan een aantal monumentaal, ervoor zorgen dat deze straat een authentieke uitstraling heeft die waardevol is en daarom moet worden behouden.

In de huidige situatie is er een goede balans tussen wonen en voorzieningen. Om te voorkomen dat het aantal voorzieningen in deze zone toeneemt en daarmee gaat concurreren met het aanbod in het centrum is het verkleuren van de functie wonen in deze zone niet mogelijk.

Hessenweg

De Hessenweg vormt een historische lijn die in zuidelijke richting via het buitengebied van de gemeente Ede doorloopt. Ten oosten van de Hessenweg ligt een landschappelijk interessante omgeving, het gaat om een kleinschalige omgeving waarin de oorspronkelijke kampenstructuur nog goed zicht- en voelbaar is. In de loop van de jaren is deze kleinschaligheid ten westen van de Hessenweg verloren gegaan. Deze landschappelijke tweedeling kan worden versterkt, door de ruimte ten westen van de Hessenweg verder te verstedelijken en doortrekking van de Rietberglaan zorgt voor een interne ontsluiting. De Hessenweg kan hierdoor een ondergeschikte ontsluitingsstructuur blijven voor langzaam- en bestemmingsverkeer. Het waardevolle kleinschalige kampenlandschap aan de oostzijde kan worden gehandhaafd en verder versterkt worden, zodat het als recreatief uitlooph gebied kan worden benut.

Barnseweg

De Barnseweg verbindt van vroeger uit de buurtschap Esveld met de Wesselseweg in Barneveld. In de huidige situatie loopt de weg via zijn oorspronkelijke route vanuit het buitengebied de kern in, waarmee het een belangrijke verbinding tussen de kern en het buitengebied vormt. Aan de Barnseweg zijn in het buitengebied diverse agrarische bedrijven gevestigd. In de kern liggen voornamelijk woningen aan deze weg, met als uitzondering het voorzieningencollege 'Groenhorstcollege en sportvelden Wesselseweg', de zuidrand ervan grenst aan deze weg. De Barnseweg heeft een groene uitstraling en vormt voor het langzaamverkeer een aantrekkelijke verbinding met het buitengebied. Ter hoogte van de oostelijke dorpsrand kruisen de Barnseweg en Espeterweg elkaar. Beide wegen hebben een recreatief karakter en zullen door veel Barnevelders worden gebruikt voor een ommetje door de kern en het buitengebied, te voet of op de fiets.

B6. VOORZIENINGENCLUSTERS

In het plangebied liggen een aantal clusters met voorzieningen. Naast een andere ligging verschillen ze ook sterk in functie en uitstraling. Sommige clusters zijn zeer wenselijk en mogen intensiveren, anderen zijn minder passend op de plek en kunnen geleidelijk verkleuren naar een andere functie.

Theater, Aldi en scholen

In het verlengde van het centrum, ten zuiden ervan, ligt een voorzieningencollege met het Schaffelaartheater als belangrijkste voorziening. Het theater heeft een duidelijk voorplein met een

parkeervoorziening. Om het theater meer allure te geven is het gewenst dat er op het plein nog wat meer groen komt in de vorm van een stevige solitaire boom. Verder zijn er aan de randen van dit plein een aantal nieuwe gebouwen gekomen die zorgen voor wandwerking en daarmee het plein afmaken. Het theater en het voorplein vallen overigens buiten het plangebied Barneveld Zuidoost, dat geldt niet voor schoolcomplexen die ten zuiden van het theater staan.

Het cluster als totaal met theater, het woongebouw, het kantoor van Adullam, de Aldi en de scholen worden van elkaar gescheiden door oostweststructuren. Tussen Adullam en de Aldi staat een stevige bomerij, tussen het theater en de Fraanjeschool ligt een parkeervoorziening gecombineerd met een aantal bomen en de drie scholen aan de zuidzijde worden ook in oostwestelijke richting van elkaar gescheiden door een combinatie van groen en parkeervoorzieningen.

Deze oostweststructuren zijn heel waardevol, ze geven wat lucht en ruimte en daarmee doorzichten tussen de verschillende functies. Echter bestaan deze oostwestlijnen voornamelijk uit verharding en is het groen ondergeschikt. Om het totale voorzieningencluster wat meer allure te geven en de grootschalige bebouwing wat te verzachten is er binnen de oostweststructuren meer aandacht voor groen nodig.

Aanvullend hierop moet er ook aandacht blijven voor de open groene ruimte aan de westzijde van dit voorzieningencluster. Open ruimten centraal in Barneveld worden steeds zeldzamer en daarmee waardevoller. Voor verschillende doelgroepen heeft deze open groene ruimte een ontmoetingsfunctie en voor alles en iedereen zorgt deze open groene ruimte voor wat ontspanning in de dichtbebouwde omgeving.

Groenhorst College en sportvelden Wesselseweg

Het Groenhorst College en de sportvelden kennen onderling een ander gebruik en andere eigenaar maar gezamenlijk vormen ze één voorzieningencluster met een maatschappelijk doeleinde.

Het Groenhorst College heeft de wens verder te intensiveren en daarbij in functie te verbreden. Ze willen doorgroeien en op het terrein studentenhuisvesting aanbieden. Hiermee transformeert het Groenhorst College richting een campus. Deze transformatie moet middels een integraal ontwerp worden uitgevoerd waarbij het terrein mogelijk in noordoostelijke richting gaat uitbreiden.

De Gemeente Barneveld maakt onderdeel uit van de Regio Food Valley, het Groenhorst College heeft als praktijkopleiding in de dierenverzorging een belangrijke rol binnen deze regionale samenwerking. Het is een unieke opleiding binnen Nederland en het trekt studenten uit alle windstreken. Dagelijks bewegen tal van studenten van het station Barneveld Centrum naar het Groenhorst College. Deze verbinding kan veel aantrekkelijker worden vormgegeven. Aan de rand van het landgoed ligt een laan die de eerste aanzet vormt tot een aantrekkelijke koppeling tussen de campus en het station Barneveld Centrum.

Voor de sportvelden geldt dat ze ruimtelijk op een goede locatie liggen maar er beperkingen zijn voor verdere groei. Er is echter wel de wens om verder te groeien in noordoostelijke richting. Op het moment dat de vereniging gaat uitbreiden dienen alle faciliteiten mee te groeien, ook de ontsluiting en het parkeren dienen goed te worden ingepast. Dit laatste geldt in principe voor iedere functie die wil uitbreiden.

Nederlands Pluimveemuseum en De Meerwaarde

Ten oosten van het spoor ligt een combinatie van relatief oude en nieuwe voorzieningen. Het gaat om het Nederlands Pluimveemuseum, een kerkgemeenschap en De Meerwaarde, een school met bijbehorende sporthal.

Vanuit de volgende punten ligt hier een mooie kans om dit voorzieningencluster verder uit te breiden:

- de Rietberglaan kan in zuidelijke richting worden verlengd;
- er kan een koppeling met Barneveld-Zuid worden gemaakt;
- aansluiting op en versterking van de aanwezige maatschappelijke voorzieningen;
- er staat nauwelijks bebouwing in deze zone;
- nabijheid van veel jonge gezinnen in de woonwijk Veller;
- goede bereikbaarheid met de komst van de oostelijke rondweg.

Het gaat hierbij om een uitbreiding van een cluster in zuidelijke richting die buiten het plangebied Barneveld Zuidoost ligt. Deze zone biedt ruimte aan voorzieningen die verplaatst moeten worden vanwege beperkte uitbreidingsmogelijkheden op hun huidige locatie, nieuwe voorzieningen en eventueel gecombineerd met de functie wonen.

Indien de grond hiervoor beschikbaar komt, is het denkbaar dat dit voorzieningencluster ook in noordelijke richting doorgroeit, waarbij het educatiecentrum met dierenweide (ten noorden van De

Meerwaarde) voldoende lucht en ruimte moet houden zodat het de mogelijkheid heeft om te groeien en de toegankelijkheid ervan vergroot wordt.

Bij de verdere ontwikkeling van deze strook moet goed worden gekeken naar de onderlinge samenhang, denk hierbij aan rooilijnen, collectieve parkeervoorzieningen en groenstroken met bomenrijen. Verder dient de zichtlijn door de poort van station Barneveld-Zuid natuurlijk vrij van bebouwing te blijven. Het totaal kan als een campus worden vormgegeven, bebouwing die binnen een duidelijke stramien staat en van elkaar wordt gescheiden door brede groenstroken. Deze strakke vormgeving staat in contrast met het losse kampenlandschap meer oostelijk gelegen.

Manege De Burght en PTC+ terrein

Dit voorzieningencluster ligt gevoelsmatig in het buitengebied door de omvang en functie van de gebouwen. Zodra het terrein wordt getransformeerd dient meer aansluiting te worden gezocht op het bestaande landschap. Onder kopje 'B1. Dorpsrand' staat toegelicht dat dit kampenlandschap zich kenmerkt door zijn kamerstructuur met houtwallen en houtsingels. Dit betekent ten opzichte van de huidige situatie dat er een kleinere korrelgrootte van bebouwing is gewenst en dat het starre stramien wordt ingeruild voor een meer losse situering van de gebouwen. Hierdoor zal op het terrein meer lucht en ruimte tussen de gebouwen ontstaan.

Door zijn ligging relatief ver van het centrum en de sterke relatie met het buitengebied is het voor deze locatie het meest voor de hand liggend dat er op deze locatie maatschappelijke voorzieningen blijven. Het is ook heel goed voorstelbaar dat deze locatie in functie en vormgeving wordt opgenomen in de 'tussenzone', zoals beschreven in paragraaf B1 onder het kopje 'Oostelijke rondweg en tussenzone'.

Bedrijventerrein De Valk en Dr. Willem Dreeslaan

In het plangebied ligt één bedrijventerrein, De Valk. Deze ligt er al lang en is deels verouderd. Het terrein voorziet in een diverse mix van bedrijven, zoals autobedrijven, een drukkerij, een reclamebureau en een bedrijf voor machineverhuur.

Het bedrijventerrein ligt dichtbij het centrum waarmee het zich onderscheidt van de overige bedrijventerreinen binnen de gemeente. Vanwege zijn ligging heeft het de potentie om zich te ontwikkelen tot een bedrijventerrein met een meer hoogwaardige uitstraling. Een verbreding van de functies kan hierin bijdragen. Zo wordt met de actualisatie van dit bestemmingsplan de functie 'bedrijfswoning' weer toegestaan op bedrijventerrein De Valk. Hierdoor is er ook buiten de gebruikelijke kantooruren wat levendigheid op het terrein. Verder kan op De Valk het aantal dienstverlenende en sport gerelateerde functies toenemen waarmee het de ligging nabij het centrum en verschillende de woonwijken optimaal benut.

Bedrijventerrein De Valk heeft één duidelijke voorkant en dat is aan de Dr. Willem Dreeslaan. Echter wordt deze rand niet optimaal als het gezicht van het bedrijventerrein benut. Door het parkeren naar binnen te halen en aan de Dr. Willem Dreeslaan showrooms te situeren krijgt het totale bedrijventerrein een fraaie uitstraling en voor de betreffende bedrijven is dit een optimale locatie om hun producten te etaleren.

Buurtcentra Jan Seppeplein en Lavendelplein

In het plangebied liggen twee buurtcentra die beiden voorzien in een buurtsuper en wat andere kleinschalige voorzieningen. Voor beide centra geldt dat ze de potentie hebben om te intensiveren. Indien een voorziening verdwijnt is het denkbaar dat er op deze plek een verkleuring naar wonen plaats vindt.

Wildzoom en Valkhof

Op de locatie Wildzoom (Wildzoom-Jachtlaan-Waldhoorn) was voorheen een vestiging van de Eben-Haëzerschool gesitueerd. Door clustering van deze school aan de Schoutenstraat is deze locatie vrijgekomen. Ook de locatie Valkhof (Churchillstraat-Rooseveltstraat-Valkhof) is vrijgekomen, hier stond oorspronkelijk de Basisschool Prins Willem Alexander. Deze school is verhuisd naar de Van Schothorststraat. Door clustering van basisscholen zijn dit twee van de vrijgekomen locaties in Barneveld die ruimte bieden aan een nieuwe maatschappelijke functie of vanwege hun ligging in een groene setting grenzend aan woningen ook zeer geschikt zijn woningbouw.

B7. GROENSTRUCTUUR

Groen is er in het plangebied in allerlei vormen en maten aanwezig. Het gaat om groene lijnen die als bomenrijen langs wegen staan, open groene plekken en waterstructuren die vanuit het buitengebied de kern binnendringen. Deze lijnen en plekken samen vormen de groenstructuur. De gemeente Barneveld heeft de ambitie om te groeien in inwoneraantal en hoeveelheid voorzieningen, dit gaat samen met een toenemende ruimtevraag. Bewust ruimtegebruik is hierbij van belang, zodat de schaarse ruimte optimaal benut kan worden en er in Barneveld een prettige woon- en leefomgeving is. Het 'Groenstructuurplan Barneveld; kwaliteit door diversiteit' van januari 2011 beschrijft voor de lange termijn een visie ten aanzien van de inrichting van het openbaar groen van de Gemeente Barneveld om de groenstructuren in en de herkenbaarheid van de kernen te behouden, te ontwikkelen en te versterken.

Kleine Barneveldse Beek

De Kleine Barneveldse beek meandert van oudsher vanuit het buitengebied door het noordelijke deel van Barneveld. Aan de westzijde is deze beek tot aan de Veluwehal naar boven gehaald. Aan de oostzijde ligt de beek bijna volledig boven de grond, ter hoogte van bedrijventerrein De Valk gaat deze ondergronds. Het verkleuren van bedrijventerrein De Valk kan goed gecombineerd worden met het naar boven halen van de Kleine Barneveldse Beek, de beek kan worden ingezet als waardevolle landschappelijke drager waarop de woningen zijn georiënteerd.

Het naar boven halen van de Kleine Barneveldse Beek stopt natuurlijk niet op de rand van dit plangebied, een belangrijke locatie vormt de Kapteijnstraat in het centrum van Barneveld. Als de Kleine Barneveldse Beek als landschappelijke drager wordt ingezet en de functie heeft van verbindend element tussen het landschap en de kern dan vormt de Kapteijnstraat daarin een belangrijke schakel.

Daarnaast ligt er in het buitengebied een mooie kans om rondom de Kleine Barneveldse Beek op zoek te gaan naar een combinatie van functies. De landbouwactiviteiten rondom de Kleine Barneveldse Beek zorgen voor een afname van de ecologische kwaliteit. Aan de rand van het dorp ligt een kans om middels natuurontwikkeling en waterberging de waterkwaliteit te vergroten en de emissie van de voedingsstoffen te beperken. Voor de ruimtelijke kwaliteit van het dorp Barneveld is het een meerwaarde als er schoon water naar binnen stroomt. Net als in de Esvelderbeekzone aan de noordzijde van Barneveld kan deze natuurontwikkeling worden gecombineerd met wonen. In de tussenzone kan de Kleine Barneveldse Beek worden ingericht als landschappelijke drager waaraan de volgende functies worden gekoppeld:

- waterzuivering;
- waterberging;
- natuurontwikkeling;
- kleinschalige landgoedwoningen en/of kleinschalige clusters van vrije kavels.

Singel Barneveld Zuid

Door het westelijke deel van het plangebied stroomt een singel. Daar waar de singel goed zicht- en beleefbaar is, vormt het door zijn ontmoetings- en recreatieve functie een meerwaarde voor de hele wijk. De ruimtelijke kwaliteit van de singel kan worden vergroot door de oeverbeschoeiing om te vormen naar natuurlijke oevers waarmee de zicht- en beleefbaarheid van de singel verder wordt vergroot.

Barneveldse Beek

Aan de westzijde vormt de Barneveldse Beek de zuidelijke plangrens, deze beek vormt een groene buffer met diverse recreatieve mogelijkheden voor de omwonenden. Verder heeft deze zone de potentie om onderdeel te worden van een recreatieve route op wijk- of dorpsniveau.

De aanleg van de oostelijke rondweg brengt een deel van de Barneveldse Beek mogelijk in een andere positie, deze twee elementen komen in het buitengebied erg dicht bij elkaar te liggen waardoor ze ruimtelijk met elkaar gaan concurreren. De aanleg van de oostelijke rondweg zal samengaan met een toenemende behoefte aan waterberging, wat gekoppeld kan worden aan deze Barneveldse Beek. Hiermee kan de Barneveldse Beek ter hoogte van de oostelijke rondweg worden uitgewerkt tot een beekzone waarin de beekloop en waterberging worden gecombineerd. De omvang van deze beekzone kan ervoor zorgen dat de Barneveldse Beek niet ondergeschikt raakt aan de oostelijke rondweg.

Groene open plekken

In het plangebied liggen een aantal groene open ruimten die lucht en ruimte geven in de verder dichtbebouwde omgeving. Het gaat om de groene scheg bij het theater, groene ruimten aan de Slotstraat en Woudseweg en tussen de Valkseweg en Dr. Willem Dreeslaan.

Deze ruimten zijn hele waardevolle plekken omdat ze ruimte bieden voor ontmoeting en recreatie. De waarde ervan wordt vergroot door deze plekken te koppelen aan andere groenstructuren. Voor een optimale zicht- en beleefbaarheid is het belangrijk dat er voldoende aandacht is voor de toegankelijkheid van deze plekken.

Slotstraat

De groene open ruimte aan de Slotstraat heeft in de huidige situatie alleen de functie van kijk- en speelgroen. Hier ligt een kans om dit groen een extra functie te geven, ten behoeve van de aangrenzende woningen. De hoeveelheid verharding in de aangrenzende woonhofjes is erg hoog en bij een extreme regenbui kan dit water niet makkelijk worden afgevoerd. Door de grote open groene ruimte aan de Slotstraat net iets anders in te richten (meer laagtes aanbrengen) kan het naast de kijk- en speelfunctie ook de functie van waterberging krijgen. Het overtollige regenwater kan dan op uitzonderlijke momenten in dit groen tijdelijk worden vastgehouden.

B8. RECREATIEVE ROUTES

In de vorige alinea's wordt regelmatig genoemd dat bepaalde structuren aan elkaar gekoppeld kunnen worden om te komen tot een recreatieve route. Vanuit het westen gezien biedt de Barneveldse Beek en het omringende groen diverse recreatieve mogelijkheden en kan onderdeel zijn van een recreatieve route op dorpsniveau. Ter hoogte van de wijk Veller buigt de Barneveldse Beek af naar het zuiden maar de groenzone met een zijtak van de beek loopt aan de noordzijde door. Voor de recreatieve route kan het interessant zijn om via deze groenzone ter hoogte van het spoor aan te sluiten op de singel. Via het open weiland aan de Valkseweg kan de recreatieve route zijn weg vervolgen op de Espeterweg en via de Barnseweg naar het buitengebied.

De snelfietsroute doorkruist ter hoogte van het spoor deze recreatieve route. Door verschillende langzaamverkeerssystemen aan elkaar te knopen ontstaat een aantrekkelijk netwerk voor fietsers en voetgangers. Naast de snelfietsroute zijn er vanaf de recreatieve route nog andere 'zijwegen' mogelijk. Deze 'zijwegen' vormen langzaamverkeersroutes door bestaand groen die uitkomen in het centrum van Barneveld.

B9. ORIENTATIE BEBOUWING

Op een aantal locaties in het plangebied zijn meerdere achterkanten van woningen op de openbare weg georiënteerd. Het gaat om een lange strook van achterkanten die een rommelige beeld geven en daarmee geen prettige uitstraling op de openbare ruimte hebben.

Slotstraat

Aan de Slotstraat grenzen alleen maar achtertuinen van woningen en op iedere erfgrans staat een andere erfafscheiding. Ze verschillen in kleur, materiaal en hoogte. Dit levert een heel rommelig totaalbeeld op. Wat enige kwaliteit aan deze straat geeft is de hoeveelheid groen en de bomen naast de voetpaden, het is van belang dat dit groen in stand wordt gehouden.

Daarnaast is er een simpele oplossing om de grote variatie aan erfafscheidingen weg te nemen door voor de huidige schuttingen en hekwerken een haag te planten. Er is in de huidige situatie aan beide zijden een voetpad, terwijl in deze situatie een voetpad aan één zijde kan volstaan. Aan de andere zijde kan het voetpad (deels) worden ingeruild voor een haag wat een uniforme en groene uitstraling geeft.

Dr. Willem Dreeslaan

Aan de oostzijde van de Dr. Willem Dreeslaan ligt de woonwijk met zijn achterkant naar deze weg. Zicht op deze wijk ontbreekt hierdoor en vanaf de doorgaande weg heb je daarom geen relatie met deze wijk. Ter hoogte van de grote waterpartij is er één doorzicht naar de wijk, maar die is dusdanig smal dat het onvoldoende is om de woonwijk vanaf de weg goed te kunnen ervaren. Er ligt een kans om deze doorsteek meer transparant te maken door het kleinschalige groen aan het water weg te halen en er een doorsteek voor fietsers neer te leggen. Dit vergroot de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de achterliggende wijk.

C1. VERTALING NAAR PRAKTIJK

Op basis van de hiervoor beschreven visie en de visiekaart Barneveld Zuidoost zijn oplossingsrichtingen en randvoorwaarden te formuleren voor het oppakken van de knelpunten en het uitwerken van de kansen. Om deze stap te kunnen maken zijn echter concrete initiatieven nodig. Deze visie schept de eerste kaders en denkrichtingen die naar aanleiding van concrete verzoeken verder uitgewerkt kunnen worden.